

*„Sunt puține regiuni care au atâția fruntași distinși,
dar necunoscuți opiniei publice românești, din Basarabia”
(Gheorghe Bezviconi)*

Sergiu RĂDĂUȚAN - membru titular al Academiei de științe a Republicii Moldova, primul rector al Institutului Politehnic din Chișinău

Sergiu Rădăuțan s-a născut la 17 iunie 1926 la Chișinău în Basarabia. După absolvirea cu succes a liceului „B.P. Hașdeu” din Chișinău a fost înmatriculat la Universitatea de Stat din Chișinău, pe care a

absolvit-o în a. 1955. Dornic de a-și aprofunda cunoștințele pleacă la Leningrad în căutarea unui loc în doctorantură. Este admis în doctorantura Institutului Fizico-Tehnic „A.F. Iofe”, unde pregătește prima teză de doctorat, pe care o susține în a. 1959. Teza de doctor habilitat în științe tehnice este susținută în a. 1966 la Institutul Politehnic din Leningrad.

Revenit la Chișinău este numit șef de laborator la Institutul de Fizică Aplicată al A.Ș.M. Ceva mai târziu se implică în modul cel mai serios în pregătirea pentru deschiderea primei instituții superioare de învățământ tehnic din Republica Moldova – a Institutului Politehnic din Chișinău, care a fost deschis practic pe un loc viran în a. 1964. Grație energiei sale, cunoștințelor pe care le avea în mediul academic din cele mai prestigioase instituții superioare din u.r.s.s. de pe atunci, împreună cu profesorul Aurel Marinciuc ș.a. a reușit în scurt timp să completeze un colectiv profesoral-didactic profesionist, o bună parte din care erau originari din Moldova, împrăstiați prin diverse instituții. A activat în calitate de rector al Institutului Politehnic până în a. 1973, când a fost demis în mod abuziv.

Di Sergiu Rădăuțan a trecut toate treptele ierarhice posibile. Cercetător științific și șef de laborator la Institutul de Fizică Aplicată al A.Ș.M. Titlul de conferențiar îi

este acordat în a 1966, iar cel de profesor – în a. 1967. În a. 1970 este ales membru corespondent al AȘM, iar în a. 1972 – academician al AȘM. Între anii 1967-1971 a ocupat postul de Președinte al Sovietului Suprem al R.S.S.M. În a. 1991 este ales membru de onoare al Academiei Române; în a. 1992 – membru de onoare al Academiei de Cosmonautică „K.E. Țiolkovskii”, al academiei de Științe Inginerești din Federația Rusă. În a. 1983 a devenit laureat al Premiului de Stat al Republicii Moldova în domeniul Științei și Tehnicii. A fost vicepreședinte al Academiei de Științe a Republicii Moldova, directorul Centrului de Materiale Semiconductoare la Institutul de Fizică Aplicată al A.Ș.M.

Savantul Sergiu Rădăuțan are merite incontestabile. Domeniile de cercetări științifice și activități inventive au fost:

- fizica și chimia semiconducătorilor;
- tehnologia și aplicarea materialelor semiconductoare multiple;
- și electronica corpului solid.

Are publicate cca 900 lucrări științifice, inclusiv manuale și monografii și peste 100 de invenții. A fost conducător științific la mai bine de 60 teze de doctor în științe și consultant științific la 9 teze de doctor habilitat. A organizat 7 Conferințe Unionale în domeniul semiconducătorilor și una internațională. A fost unul din organizatorii Congresului Internațional al Academiei Româno-Americane la Chișinău (1973). A participat cu prezentări originale la numeroase simpozioane internaționale în domeniul materialelor semiconductoare și electronicii corpului solid la Paris, Moscova, Riga, Leningrad, Hamburg, Munchen, Cambridge, Marsilia, Geneva ș.m.a. A participat activ la elaborarea programelor de colaborare științifică și tehnică dintre România și Republica Moldova în calitate de membru al Comitetului Guvernamental Interministerial.

A decedat subit la 6 martie 1998.

Rubrică susținută de Valeriu Dulgheru